

LÆREPLANER SKAL UDFØRES VIA SANSER – HERUNDER IKKE MINDST VIA *KRAM*

Dragør
Kommune

Udlånt af Vibeke Winther

De satser på motorik, leg, sanseoplevelser-og træning, og de har indrettet afslapnings-og sanserum. Ja, de mener endog et kram også udvikler den taktile sans (!) – og så er de mere end tilfredse med den nye læreplans bredere perspektiv på læring.

Af Helle Bach,
pædagog og leder, Børnehaven Sansehuset

Vi er i Børnehaven Sansehuset begejstrede for, at man nu i den styrkede læreplan har udvidet arbejdet med læreplans-temaet Krop og Bevægelse med endnu en dimension – nemlig sanserne.

Vi screener børnene for at få øje på deres sansebehov

Sanserne er for os en utrolig vigtig dimension, som ikke kan adskilles fra arbejdet med krop og bevægelse. De har meget stor betydning for både modningen og udviklingen af hjernen, barnets trivsel og for dets mulighed for at være med i fællesskabet.

Da vi i sin tid fik ændret børnehavens navn til 'Børnehaven Sansehuset', var dét startskuddet til at arbejde bevidst og fokuseret med udgangspunkt i netop børns kropsbevidsthed og sanseintegration. Hele vores struktur blev indrettet på dette.

Vi lagde ud med børnefysioterapeut Vibeke Winthers screenings-redskab til de tre primære sanser og fik lov til at benytte dette til screening af alle børn.

Et arbejde vi har set utrolige resultater af. Vi får nu øje på de børn, der er udfordrede i en eller flere af deres tre primære sanser, og kan gennem både vores planlagte aktiviteter, og i vores hverdag generelt arbejde mere fokuseret omkring sanseintegrationen.

De tre primære sanser er:

Taktilsansen: Følesansen. Vores største sanseorgan, placeret på hele kroppen og i slimhinderne.

Den kinæstetiske sans: Muskel-ledsansen/rumretningsansen.

Vestibulærsansen: Labyrintsansen. Sidder i det indre øre, i begge sider af hovedet.

I vores struktur ligger det i dag fast, at der skal være tid til screening af de tre primære sanser hos børnene. Og som opfølgning en række motoriske

lege og 'træninger' på blandt andet en opstillet bane samt for eksempel også børneyoga.

Desuden forsøger vi at indtænke sansearbejdet i vores generelle planlægning af aktiviteter, samt i vores indretning af de fysiske rum.

Afslapnings-og sanserum. Vi har eksempelvis fået indrettet afslapnings- og sanserum i alle vores bagerste rum.

Sal og legeplads til motorik. Yderligere har vi indrettet vores sal og legeplads med mulighed for masser af forskellige udfordrende motoriske udfoldelser.

Væghængte borde til stuerne, så der kan skabes gulvplads og rum til store armbevægelser.

Alt dette for at imødekomme tænkningen om, at når vi taler krop, bevægelse og sanser, skal der reflekteres med udgangspunkt i både fysiske og motoriske udfoldelser, hvor kroppen får mulighed for at blive udfordret – men *også tænkes* i rum og plads

Løbe med bare fødder i sneen. Uhhh! – men det er sjovt og det er godt for sanserne!

Dejligt med bredere lærebegreb: Hvad lærer man mere af end en løbetur i regnvejr?

til, at kroppen har brug for ro, stilletid og tid til eftertænkning i en dag fyldt med stimuli.

Badning i store baljer, fodbade med olie og fodmassage, hvor børnene masserer hinandens fødder

Vi fylder vores sal med skum og rutscher i det, vi løber ud i regnen og mærker, hvordan det føles på kroppen, og vi løber ud i bare fødder i sneen.

Vi går 'off-road' i skoven, så børnene får mulighed for at kravle over og under, balancere og blive en smule udfordret på en sti.

Vi deler mange kram ud, dels fordi det er rart, dels fordi det ikke "kun" skaber tryk og omsorg, men at det "tryk" et kram giver både understøtter og udvikler barnets taktile sans, samt skaber en afgrænsning af barnets egen krop og derigennem udvikler en forståelse af kroppen i forhold til omgivelserne.

Pædagogiske rutiner på vej. Derudover har vi inden for de sidste år arbejdet på at indarbejde de pædagogiske rutiner i arbejdet med læreplanstemaerne.

Tidligere fastlåste læreplaner vores tankesæt – de nye læreplaner har ændret dette

I starten arbejdede vi 2 år ad gangen med hovedfokus på et givet tema, og de sidste år har vi for at sikre, at vi nåede alle temaer igennem arbejdet ud fra et årshjul, hvor læreplans-temaerne er blevet lagt i projekter over et helt år.

Vores udfordring i arbejdet med læreplanstemaerne har derfor været, at vi har haft så stort et fokus på at nå igennem alle temaerne, samt finde en overskuelig måde at kunne dokumentere og evaluere på læreplanen, at vi på sin vis er blevet for fastlåste i vores tankesæt i arbejdet

med dem. Dette har igen ført til en struktur, hvor arbejdet med læreplanerne derfor har været om formiddagene og i de pædagogiske rutiner. Velvidende at den udvikling og læring arbejdet med læreplans-temaerne reelt giver er noget, der sker hele dagen og ikke kun ved en planlagt aktivitet om formiddagen.

Vi er derfor glade for, at den nye styrkede læreplan nu har et bredere perspektiv på børnelivet i en daginstitution og dermed lægger op til at arbejde ud fra en mere sammenhængende læringsforståelse, hvor børns læring, trivsel, leg, fællesskab tænkes ind i det læringsmiljø, der er og foregår over hele dagen.

Udgangspunktet i børneperspektivet betyder, at vi i dag kigger mere bredt over hele dagen, og ikke kun agerer ud fra specifikke aktiviteter og pædagogiske rutiner. Vi er i skrivende stund i færd med at vende "bøtten rundt", og i gang med at få lavet en struktur, hvor arbejdet med læreplanerne ikke bliver det bestemmende for planlægningen. Men derimod er det børneperspektivet, der bliver bestemmende for planlægningen af læringsmiljøet.

Læreplanerne har således været medvirkende til, at vi er blevet mere specifikke i vores målsætninger og bruger dokumentation og evaluering til at være nysgerrige på eksempelvis sammenhængen mellem arbejdet med kropsbevidsthed, sansintegration og trivsel. Som 'sansesus' har vi haft en udfordring i, at vi både skulle være tro mod vores faste struktur og vores særlige fokus, men samtidigt skulle tænke i det generelle arbejde med læreplanerne. Og det førte så til de ovenfor beskrevne 'formiddagsaktiviteter'.

Ekstra fokus ud fra de nye læreplaner: Mere involvering fra forældre!

I personalet kommer vi til at arbejde mere med de 6 læreplanstemaer, et bredt læringsmiljø, børneperspektiver, mestrings-strategier og mestrings-ressourcer, relationer og trivsel. Disse refleksioner skal så danne afsæt for de kommende måneders arbejde, hvor også forældrene vil blive inddraget via blandt andet et månedsbrev, her

under planlægningen og de faglige overvejelser, der er lavet.

Vi forestiller os endvidere, at vi fortsætter vores "fernisering" af, hvad der har været arbejdet med, men med et længere interval end det vi har haft tidligere, hvor forældrene har været inviteret til et "kom og se", hvad dit barn har lavet og hvorfor.

Vi forventer derudover, at børneinterview og video skal bruges som understøttende redskaber i forhold til at blive kloge på børneperspektiverne.

Vores ideelle ønske er, at vi når til at få skabt et flowunderstøttende læringsmiljø, hvor både børn og voksne er i anerkendende og nærværende relationer, som giver plads til passende forstyrrelser.

Børnehaven Sansehuset

Vierdiget 8

2791 Dragør

Tlf.: 3289 18 00

Mail: helleba@dragoer.dk

